

voorafgaandelijk aan de tenuitvoerlegging “de” titel te betekenen. Verschillende situaties moeten hier onderscheiden worden:

- De uitspraak in hoger beroep bevestigt het bestreden vonnis en brengt er geen enkele wijziging in aan; in dat geval blijft de uitspraak in eerste aanleg op zichzelf de afdoende uitvoerbare titel voor de partij die in eerste aanleg gelijk kreeg. De veroordelingen waarvan de tenuitvoerlegging verzocht kan worden zitten allen vervat in de uitspraak in eerste aanleg. Alleen indien in hoger beroep eventueel bijkomend nog een rechtsplegingsvergoeding toegekend werd en ook die ingevorderd moet worden, zal de uitspraak in hoger beroep deel gaan uitmaken van de titel die aan de grond ligt van de navolgende tenuitvoerlegging.
- De uitspraak in hoger beroep hervormt de uitspraak in eerste aanleg gedeeltelijk; in dat geval moeten beide titels gecombineerd worden om tot een zinnige veroordeling te komen en vormen zij dus gezamenlijk de uitvoerbare titel voor de tenuitvoerlegging van die veroordeling.
- De uitspraak in hoger beroep vernietigt de uitspraak in eerste aanleg en spreekt een geheel andere veroordeling uit; in dat geval is de uitspraak in graad van beroep op zelfstandige wijze de titel, voor zover in die uitspraak niet terugverwezen wordt naar het vonnis in eerste aanleg.

Met betrekking tot de dwangsom hanteert het Beneluxgerechtshof wel een afwijkende interpretatie. Zij stelt dat de uitspraken van elke aanleg in een zaak integraal deel uitmaken van de titel en aldus meebetekend moeten worden, voor de doeleinden van artikel 1385*bis*, derde lid Ger.W. Een enkele verwijzing naar een bevestiging in cassatie in de akte van betekening volstaat daartoe niet¹⁶⁸. Ook een beslissing in hoger beroep, die louter de uitspraak in eerste aanleg bevestigt, maakt volgens het Beneluxgerechtshof deel uit van de titel en moet dus meebetekend worden¹⁶⁹. De vereiste van artikel 1385*bis*, derde lid Ger.W. moet dus als strenger aanzien worden dan de vereiste van artikel 1495, eerste lid Ger.W.

§ 3. **Notariële akte**

62. **DE NOTARIËLE AKTE** – Een derde soort uitvoerbare titel is de notariële akte (cf. artikel 19 Notariswet¹⁷⁰). De notaris kan aan de akte immers uitvoerbaarheid verlenen, door haar te voorzien van een formulier van tenuitvoerlegging.

168. Benelux-Gerechtshof 2 juli 2013, *Ius & Actores* 2013, 3, 161-162.

169. Benelux Gerechtshof 12 mei 1997, *Benelux Jur.* 1997, 4. Zie bijvoorbeeld ook Cass. 22 december 2017, *Ius & Actores* 2017, 3, 161-162.

170. Wet van 16 maart 1803 van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, *BS* 16 maart 1803.

De uitvoering op basis van een notariële akte komt vrij frequent voor in de praktijk. Een typisch voorbeeld is de uitwinning van een hypotheek door een bank, door middel van uitvoerend onroerend beslag op basis van de authenticatie leningsakte. Andere voorbeelden zijn uitdrijvingen van een ex-eigenaar krachtens de notariële verkoopsvoorwaarden, in combinatie met de akte van definitieve toewijs, in het kader van een onroerende beslagprocedure¹⁷¹. Men kan ook denken aan de invordering van de bijdragen in de mede-eigendom van een appartementsgebouw, zoals bepaald in de notariële statuten van het gebouw¹⁷².

De uitvoerbaarheid is principieel onbeperkt en geldt zowel voor de opgenomen geldsomverbintenissen, als voor gebeurlijke andere verbintenissen vervat in de akte, zoals verbintenissen tot afgifte of verbintenissen om iets te doen¹⁷³. Dat is nu ook recent uitdrukkelijk bevestigd door de toevoeging van artikel 19 *in fine* Notariswet. Voor de verbintenissen om iets (niet) te doen zullen zich wel uitvoeringsproblemen stellen; bij gebreke van vrijwillige uitvoering, zal de schuldeiser zich veelal tevreden moeten stellen met een vervangende schadevergoeding (artikel 1142 B.W.)¹⁷⁴. De dwangsom is overigens uitgesloten in dit verband: zij kan enkel door een rechterlijke uitspraak en dus nooit door de notaris opgelegd worden (cf. artikel 1385*bis* Ger.W.: “*de rechter kan...*”). Voor de verbintenissen om iets te geven, kan de akte wel uitdrukkelijk dwangmechanismen omschrijven, zoals de ophaling van goederen door een gerechtsdeurwaarder, bij gebreke van vrijwillige afgifte.

Het komt voor dat in een notariële akte verwezen wordt naar een andere, eerder verleden notariële akte, teneinde te vermijden dat bepaalde passages steeds opnieuw overgeschreven moeten worden op het hypotheekkantoor. De uitvoerbaarheid van de titel strekt zich dan ook uit tot deze andere notariële akten, waarnaar verwezen wordt (artikel 19, derde lid Notariswet). Voor de eigenlijke tenuitvoerlegging zal wel vereist zijn dat bij de aflevering van de grosse ook een kopij van deze akte toegevoegd wordt (artikel 25 Notariswet)¹⁷⁵.

171. Zie hieromtrent meer in detail *infra*, rn. 1645 e.v.

172. Het is, voor de gedwongen tenuitvoerlegging, wel van groot belang dat de akte voldoende duidelijk is voor wat betreft de aard en omvang van de erin opgenomen verbintenissen. Als de verbintenissen in de notariële akte niet ondubbelzinnig en helder verwoord zijn, zullen ze niet afdwingbaar zijn. Het moet, aan de hand van de bewoordingen in de akte zelf, mogelijk zijn om de hoegroothed van de schuld te bepalen. Cf. *infra*, rn. 1586 e.v.

173. Cass. 23 mei 1991, *RW* 1991-92, 462. Hier werd geoordeeld dat een uitdrijving kon geschieden krachtens de grosse van het algemeen lastenkohier, aangezien die mogelijkheid uitdrukkelijk opgenomen was. Zie ook K. BROECKX, “De uitvoerbare titel”, p. 286 in NATIONALE KAMER VAN DE GERECHTSDEURWAARDERS (ED.), *Uitvoeringsrecht*, Story Scientia, 1996.

174. A. MICHIELSENS, De notariële akte en het exequatur, *Not.Fisc.M.* 2008, 4, 110.

175. A. MICHIELSENS, De notariële akte en het exequatur, *Not.Fisc.M.* 2008, 4, 110.

63. **AUTHENTIEK KARAKTER** – De notariële akte heeft een authentiek karakter. Zij wordt immers opgesteld door een daartoe bevoegde openbare ambtenaar, namelijk, de notaris (artikel 1317 B.W.). Haar materiële juistheid wordt bijgevolg aangenomen, tot bewijs van het tegendeel, wat dan weer enkel mogelijk is door middel van een procedure valsheid in geschrifte.

Het weze benadrukt dat het authentiek karakter zich enkel uitstrekt tot wat de ambtenaar in kwestie *de visu et auditu* kon vaststellen. De eigenlijke inhoud van de verklaringen van partijen wordt uiteraard geenszins gewaarborgd door het enkele feit dat zij neergepend werden door een openbare ambtenaar. Dat is zo voor de gerechtsdeurwaarder¹⁷⁶ en dat is evengoed zo voor de notaris.

64. **BIJLAGEN** – Alle elementen om de aard en het karakter van de schuld te begroten, moeten in de notariële akte zelf terug te vinden zijn. De authentieke waarde van de akte strekt zich volgens de cassatierechtspraak niet uit tot de bijlagen, tenzij die bijlagen in dezelfde vorm als de akte verleden zijn en tevens ondertekend werden door de betrokken partijen¹⁷⁷. Voor zover de inhoud van de bijlagen essentieel is voor een goed begrip van de verbintenissen in de akten zelf, zal men ze dus ook moeten *notariseren*.

Indien verwezen wordt naar een algemeen lastenkohier, bijvoorbeeld in het kader van een hypothecair krediet, moet dat lastenkohier bij toepassing van voormelde principes aangehecht zijn aan de akte en ondertekend zijn door de partijen, zodat het ook kan genieten van de uitvoerbaarheid die volgt bij de aflevering van de grosse van de akte.

Indien de bijlagen eerder illustratief zijn of louter tot bewaring strekken, is dergelijk formalisme uiteraard overbodig.

65. **HOMOLOGATIE** – In bepaalde gevallen kan de notariële akte op zich niet volstaan voor gedwongen tenuitvoerlegging, namelijk in die gevallen, waar de wet een rechterlijke homologatie voorschrijft, zoals voor de overeenkomsten omtrent de minderjarige kinderen in het kader van een echtscheiding (artikel 1298 Ger.W.). Gelet op dit wettelijk voorschrift kan de grosse van deze notariële akte op zich nooit een afdoende uitvoerbare titel uitmaken voor de invordering van eventuele onderhoudsgelden, verschuldigd voor het onderhoud van de minderjarige kinderen. Men zal steeds langs de rechter moeten passeren.

66. **GEEN VOORAFGAANDE BETEKENING** – Een notariële akte moet, voorafgaand aan de gedwongen uitvoering, niet betekend worden, bij hoge uitzondering op het principe van artikel 1495 Ger.W. Bij de totstandkoming van een nota-

176. Cf. *infra*, rn. 2158.

177. A. MICHIELSENS, De notariële akte en het exequatur, *Not.Fisc.M.* 2008, 4, 109.

riële akte zijn alle partijen immers aanwezig en gaan zij over tot ondertekening, zodat zij geacht worden de inhoud ervan te kennen¹⁷⁸. Door de ondertekening aanvaarden de partijen het potentiële gebruik van de notariële akte als uitvoerbare titel¹⁷⁹. De notaris wordt geacht hen hierop te wijzen.

Het voorgaande gaat evenwel niet op wanneer de notariële akte eenzijdig opgesteld werd, zoals het proces-verbaal van toewijs na openbare verkoping ingevolge uitvoerend onroerend beslag. In die hypothese werd de notariële akte niet ondertekend door de tegenpartij en kan men bezwaarlijk voorhouden dat die laatste er reeds kennis van had. Bij de gedwongen tenuitvoerlegging van een dergelijke notariële akte (bijvoorbeeld voor de uitdrijving krachtens het lastenkohier én de toewijs) zal betekening alsnog vereist zijn.

Een andere uitzondering is de tenuitvoerlegging van de notariële akte lastens een algemene rechtsopvolger van de ondertekenaar ervan, krachtens artikel 877 B.W. In dat geval is de akte immers niet ondertekend door de persoon, lastens wie de tenuitvoerlegging verzocht wordt. De voorafgaande betekening is in dat geval onontbeerlijk¹⁸⁰.

§ 4. **Buitenlandse titels**

Nu de procesvoering en de mobiliteit van (rechts)personen een steeds internationaler karakter krijgt, neemt ook het grensoverschrijdend verkeer van uitvoerbare titels toe. Meer en meer wordt de gerechtsdeurwaarder dan ook geconfronteerd met de opdracht tot uitvoering van titels, afkomstig uit een ander land. Het kan daarbij om zowel vonnissen als authentieke akten gaan. Het internationaal privaatrecht bevat de regels ter zake¹⁸¹. Hoe de tenuitvoerlegging van deze buitenlandse titels concreet verloopt en onder welke voorwaarden zij aangevat kan worden, verschilt echter naargelang het land van herkomst.

178. Voor een toepassing, zie Beslagnr. Gent 18 februari 2014, *RW* 2015-16, 13, 514-516: “*Luidens het bevel tot betalen van 31 december 2013 werd deze notariële akte niet aan de debiteuren (eisers) betekend (art. 1495 Ger.W.), maar deze (voorafgaande) betekening is niet vereist, omdat de debiteur verondersteld kan worden de akte te kennen.*”

179. A. MICHIELSENS, De notariële akte en het exequatur, *Not.Fisc.M.* 2008, 4, 109.

180. V. SAGAERT, “Commentaar bij artikel 877 B.W.”, in M. COENE, J. DU MONGH & R. BARBAIX. *Erfenissen, schenkingen en testamenten. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Mechelen, Wolters Kluwer, losbl.

181. Voor een grondige bespreking, zie o.a. J. ERAUW (ED.), *Internationaal Privaatrecht*, Mechelen, Kluwer, 2009, p. 250 e.v.